

Jarní zasedání evropské standardizační komise CEN TC278

„Road Transport and Traffic Telematic“

44. zasedání konvenorů

50. plenární zasedání komise

Místo konání: CEN-CENELEC Meeting Centre, room Copernicus, Avenue Marnix 17, 8-1000 Brussels

Datum pracovní cesty: 19-21. března 2013

Zástupce za ČR: prof. Pavel Příbyl, Fakulta dopravní ČVUT, vedoucí české delegace

44. zasedání konvenorů TC278

Zahájení zasedání v 10:00. Každý z delegátů se představil a představil instituci, kterou reprezentuje.

1. Přivítání předsedou CEN TC278 Lex Eggink, který vyzdvihl, že zítra již bude 50. plenární zasedání a pozval na malý přípitek na závěr zasedání.
2. Schválení agendy N2835
3. Omluvili se konvenoři: WG1, WG14
4. Dále následovala prezentace konvenorů TC278 a diskuse k normám:

Celý den probíhalo jednání, kdy jednotliví konvenoři představovali své skupiny a práci v nich. Před jednáním jsem měl k dispozici jenom část dokumentů (WG1, WG3, WG8, WG13, WG16). Ostatní je poslali na poslední chvíli, takže jsem se k nim nedostal, ale vše je v době konání zasedání již rozesláno.

Opět jsem se rozhodl nezachycovat detailněji prezentované referáty, protože některá slide byly promítány rychle a spíše jsem se soustředil na jejich obsah. Kompletní zpráva, resp. komentář k zasedání konvenorů je vždy k dispozici druhý den a je přílohou tohoto dokumentu. Co ale považuji za zásadní je revidovat aktivity našich gestorů, protože jsme hodně málo zmiňováni.

Závěry ze zasedání:

WG1: představil Bernard Oehri (Jesper se omluvil, stará se v Africe o sirotky). Tři standardy jsou v revizi (také důležitý 12855) a řada dalších se transformuje z TS na standardy (17573, 12813, 13141). Standard pro výměnu dat mezi Service Providers a Toll Charges pro GNSS bude v konceptu až příští rok!!! EN 15 509 „Interoperability Application Profile“ pro DSRC je již částečně používán, řada operátorů se tomu brání. Konečné hlasování bude v dubnu t.r.

Zásadní požadavky jsou na sjednocení terminologie a na vytvoření slovníku, viz N1684: ISO/TR 25100:2012 „Harmonization of ITS data concept“; ISO 14813-6:2009 „ITS ref. model-Data presentation in ASN.1“. Požaduje se, aby se data systematicky udržovala.

WG2: Jonathan Booth – report zaslán pozdě, byl jen komentován, ale skupina byla formálně ustavena již v Oslo. Zdůraznil, že není expert ve „freight“. Ve skupině je málo členů, hlavně jsou jen z východní Evropy, ale žádný z nich není aktivní. Od 35 potenciálních expertů dostal jen tři odpovědi, nikdo neměl zájem o schůzku. Něco musí udělat národní standardizační úřady, jinak nemá práce cenu. Zajímavé
strana 1 z 6

téma je „Safety and secure parking“, ale nikdo nechce tato zařízení platit (je to i v ITS Action Plan). EU by měla definovat priority a úlohy a pak by se (snad) našli i experti. Například digitální tachograf byl kdysi aktuální; rezervace parkování není zajímavá, ale např. informace o volném parkování (predikce na dvě hodiny) může být zajímavá. Také možnost pro aplikace vyplývající z digitálního tachografu, ale tam jsou velmi striktní omezení z hlediska legislativy.

Skupina bude prohlášena za spící, pokud nebude nalezena praktická aplikace.

WG3: nový vedoucí pan Descolas (Veolia) představil široké spektrum práce. SG1 pracuje s datovou komunikací ve vozidle CAN, Worldflip (TS 13149 až do části 9). Nyní dělají ale na komunikaci v busu založeném na IP adresách (část 8 a 9). U SG3 „Man Machine Interface“ je stále zmiňován jako vedoucí ing. Barták spolu s panem Slevinem. SG4 řeší Public Transport Database a má sedm standardů, řeší veškeré datové modely (info o platbách, pasažérech, časech). SG5 dělá Interoperable Fare Management System a hodně spolupracuje s USA a Japonskem. SG6 se zabývá identifikací fixních bodů ve veřejné dopravě. SG7 SIRI jsou informace v reálném čase, ale je utlumena, SG8 Distributed Journey planning je spící a čekají na nápady. SG9 NeTeX – informace pro veřejnou dopravu (topology, fare information, ...).

Jsme zastoupeni pouze v SG3 a SG7!!! Většinu skupin vedou Francouzi. Tato aktuální témata by měla být naší komisí preferována.

WG4: Paul Burton nebyl, takže mluvil J. Booth. Zpráva nebyla před zasedáním k dispozici. Velmi zajímavá úvaha ke zprávám do vozidla – nedává smysl posílat zprávy informačním systémem a jiné z kooperativních systémů. Je nutné sjednotit formu.

WG4 je ale spící, pouze se obnovují standardy formálně a důvod diskuse byl celkem zbytečný.

WG8: kovenor představil přehled o DATEX II (TS 16157). Části 1 až 3 jsou hotové (Context and framework; Location referencing; Situation publication). Další části jsou rozpracovány: (4) Variable Message Signs - hotovo v červnu, (5) Measured and Elaborated Data Publication – konečný návrh příští týden, (6) Parking Information Systems – chybí podpora a bude posunuto, (7) Traffic View Publication začne v prosinci, povede pravděpodobně Francie. U částí (4) a (5) jsme zmíněni jako aktivní členové.

Informovat dr. Kumpošta a prof. Zelenku o DATEX II, část 7 o parkovacích systémech (mají projekt od TAČR).

WG10: pan Heinrich nebyl tradičně přítomen a sekretář Maarten nás informoval o jeho reportu. Diskuse k tomu nebyla. Zástupce ve skupině nemáme (po odchodu dr. Rehnové).

WG12: Knut Evenson – poslední schůzka v Moskvě, experti jsou stabilní, ale skupina nemá žádné aktivní standardy. EN ISO 14816 „Numbering and Data Structures“ chce nějakou harmonizaci, která bude provedena v Seattle. V jeho reportu je přehled dokumentů i s web odkazy.

WG13: R. Bossom – 50 členů, ale poslední schůzku v Bruselu navštívilo jen 7 členů. DIS 14813 ITS služby musí být doplněn a bude publikován v Seattle. Nové téma je „Privacy aspects“, ale je orientované jen na Evropu.

Druhá prezentace o Data Registry. V roce 2002 DTR 14812 „papírový“ dokument s několika stovkami termínů. Nyní zavádí systém „Steward“, který by měl pracovat trvale se slovníkem a datovými registry. Po jednání jsem s ním mluvil o potenciální spolupráci. Můj argument byl, že bez jakési ontologie není možné tento systém ukončit a udržovat. Domlouvali jsme se na nějaké spolupráci, ale mám dojem, že o ontologii a modernějších metodách moc neví.

WG14: konvenor nebyl přítomen, referoval Maarten. Referát N2845.

WG15: B. Williams – mají čtyři hotové a publikované standardy (MSD, Pan European operation requirements, High level application protocol, TPSP): 15722, 16062, 16072, 16102. V rámci projektu HERO (eCall) je řada testů, které vyžadují, aby se standardy dodatečně upravily.

WG16: p. Schade uvedl, že jako odezva na mandát M/453 bude dohotovena první skupina standardů pro jednoduché a nepříliš složité aplikace v oblastech:

SWG1: „Cooperative systems Standards Harmonization and External Interfaces“

DT2: „Applications management“

DT3: „Local dynamic map“

DT4: „Architecture“

DT5: „Applications1“

DT6: „Profiles“

DT7: „Applications 2“

DT8: „Message sets“

Skupiny se dále dělí na subskupiny. Naše účast je pouze u TS 17429 „ITS-Cooperative systems-Contextual Speeds“ (DT7). Skupinu vede Francouz P. Mieybéque. Cílem je definovat rychlost (čeho?) v závislosti na situaci – informace o počasí, o dopravním omezení apod. Pro 17429 jsou jen čtyři země. Také v této WG, která má největší zátěž je nutné udělat jasno.

Jednání skončilo v 16,35 hodin.

50. Plenární zasedání TC278

1. Zahájení zasedání v 9 hodin v zasedací místnosti CEN-CENELEC. Vzhledem k tomu, že se jednalo o výjimečné zasedání sekretář Maarten promítl první záznam ze zasedání, které ještě bylo tříjazyčné.
  2. Představení členů a vedoucích delegací, celkem cca 26 delegátů a dva pozorovatelé z USA, což je velmi silná účast.
  3. Čtení agendy (N2836) jednání, doplnění návrhů o další body a její přijetí. Byla doplněna moje prezentace o šíření standardů do praxe.
  4. Jmenování komise pro revizi rezolucí (UK, F)
  5. Schválení záznamu ze 49. zasedání v Oslo z 20. 9. 2012 (N2779)
Nesou žádné připomínky, záznam byl oficiálně akceptován
  6. Zpráva sekretariátu
    - 6.1 Přehled rezolucí z minulého zasedání v Oslo (N2764)
Pročtení rezolucí 005 až 025 a kontrola jejich plnění. Většinou byly přijaty.
    - 6.2 Přehled rozhodnutí/rezolucí zaslaných korespondenčně
      - C49/2012 až C059/2012 některé nebyly přijaty I pro nedostatek členů. Každá se jednotlivě promítala a členové byli přesvědčováni, aby se přihlásili.
      - 052 chybí pět členů „Implementation specification IFM“ ... prověřit, zda by naše WG3 nemohla zasáhnout
      - 053 WG16 Local Dynamic Map (chybí členové – byly doplněny); Nemůže posílit Dr. Plíhal?
- Závěr: bude nutné tyto návrhy rozhodnutí číst a snažit se k nim hlásit. Úkol i pro Lenku S.

- 6.3 Nedořešené rozhodnutí/rezoluce zaslané korespondenčně
Rozhodnutí 001/2013 (N2821)
- 6.4 Rozhodnutí CEN/BT vztažené k CEN TC278
- 6.5 Rozhodnutí podané pro odsouhlasení
- *Návrh rozhodnutí 002/2013 WG15 NWIP (N2837)*
    - *jedná se o eCall a tak jsem přihlásil Ing. Stárka (aby bylo pět zemí)*
  - *Návrh rozhodnutí 003/2013 WG15 NWIP (N2838)*
    - *jedná se o eCall a tak jsem přihlásil Ing. Stárka*
- 6.5 Další činnosti sekretariátu
1. status projektových týmů podporovaných EC. Sekretariát vydá přehlednou zprávu jako shrnující dokument. Bohužel, zatím se naši experti neumí dostat do procesu.
  2. Pokus o harmonizaci CEN a ISO
7. Zpráva ze 44. zasedání konvenorů ze dne 20. března v Bruselu
Zpráva, 14 stran, byla podrobně diskutována a byly do ní vneseny některé drobné úpravy. O zprávu jsem požádal a je přílohou tohoto dokumentu
- 7.1 Revize termínů práce konvenorů – *žádost je vždy v příslušném rozhodnutí*
- 7.2 Návrhy nových položek ze zasedání konvenorů - *žádost je vždy v příslušném rozhodnutí*
8. Strategické záležitosti
- 8.1 ITS koordinační skupina (ITS Coordination Group): předseda- jen koordinace s kooperativními systémy, jedná se o dialog s komisí
- 8.2 Mandát M/338: *komentován popis pracovních skupin placených komisí*
- 8.3 Mandát M/453: *J. H. Schade představil první sérii dokumentů, která byly zpracovány. Zároveň požádal o mandát, aby mohl být zpravodajem o plnění mandátu pro EK za TC278.*
- 8.4 Spuštění C-ITS skupiny standardů
Report WG16 p. Schade: naše standardy jsou připraveny, ETSI a ostatní musí být připojeny. Seznam bude rozeslán k připomínkám příští týden, bude diskutován v Seattle a bude připojen ke zprávě o plnění mandátu M/453.
- 8.5 Evropské aktivity
ITS akční plán
Nebyla k tomu zvláštní diskuse
- 8.6 Další záležitosti, sekretariát
- *Obnovení Business Plan CEN/TC278 – nový dokument, který je nutné prostudovat a seznámit na TNK136. Benard Loran (F) měl hodně připomínek*
  - *EU-US standardizační harmonizační komise – včera byla schůzka mezi EU a USA delegací. Udivující byly standardy prosazované USA:*
    - *standardy k adaptivnímu řízení*
    - *osvětlení; více nebylo to možné zachytit*
  - *Vyzvaná prezentace “Use case deployment of standards” (Pavel Pribyl)*
    - *popisoval jsem projekt STANDARD a cloud pro šíření standardů, vyplynulo z toho několik povinností, které jsou komentovány v závěru*
9. Interní harmonizační dokumenty
- 9.1 Zpráva sekretáře ISO/TC204

Telefonická konference s Tylorem, který komentoval slide, ale nerozuměl jsem ani slovo,

9.2 ETSI/TC ITS

Zástupce ETSI měl velkou přednášku, kdy seznamoval v detailu se všemi standardy. Po ní rozsáhlá diskuse o organizaci práce v ETSI (release documents).

9.3 Expertní skupina ITS pro městské systémy (N2826)

Deset výstupních dokumentů (Traffic management, TTI, Smart ticketing, Urban logistic), finální zpráva konec 2012, dokument „Standardization in ITS – an urban perspective“; dotýká se skupiny WG2 a řízení i WG8. Nyní je skupina zaměřena na 4 cíle a definuje možné otázky standardizace.

9.3 Projekt HeERO orientovaný na pall (referoval Maďar Czepinsky)

Je zde osm pilotních míst a vznikly požadavky na drobné úpravy standardů, např. EN16062

10. Data a místa dalších jednání

45. CHOD meeting	...	11.9	London 2013
51. Plenary meeting	...	12.9	London 2013
46. CHOD meeting	...	11. 9	Francie 2014
52. Plenary meeting	...	12. 9	Francie 2014
47. CHOD meeting	...		
53. Plenary meeting	...		

Zajímavé, že bylo zdůrazňováno, že není nutné platit večeri, že si to každý zaplatí sám! Dříve to bylo samozřejmou povinností organizátora.

11. Další bussines - nebyl

12. Přijímání rozhodnutí

Odsouhlasovalo se 11 rezolucí (004-015). Důležitý je Bussines Plan (005) a změna názvu WG16 z Co-operative na Cooperative ITS. Ostatní jsou jen posunutí termínu či poděkování za organizaci.

14. Ukončení zasedání v 16:00

Závěry

1. Doporučuji na dalším zasedání komise TNK136 konkrétně požádat gestory, aby se vyjádřili, na kterých standardech se aktivně podílí. Ze zachyceného přehledu vyplývá:

- WG1: prof. Zelinka ... práce v SG3 (EFC GNSS)
- WG2: neprojevujeme žádnou aktivitu a bude spící
- WG3: je zmíněn jen Ing. Barták v souvislosti s HMI
- WG4: spící v CEN
- WG8: ing. Vlčinský, jaké standardy (VMS?)
- WG10: nemáme zástupce
- WG12: nemá aktivity, zastupuje dr. Bureš
- WG13: které standardy spoluřešíme?; není žádná vazba na náš projekt STANDARD
- WG14: není moc činnosti, snad část 6
- WG15: máme aktivní podíl na některém standardu?
- WG16: které standardy řešíme?

2. K rozhodnutím 049 až 059 se nikdo od nás nepřihlásil; chce to prověřit proč; vždy bychom měli kontrolovat reakce na nové pracovní návrhy a nejenom napsat, že nemáme zájem.
3. Informovat dr. Kumpošta a prof. Zelinku o přípravě standardu 278305 „Framework ... to support intelligent truck parking information and reservation services“, spolupráce ve WG2
4. Po prezentaci o šíření standardů do praxe mne kontaktoval p. Fitzpatric z U.S., který by chtěl nějakou spolupráci, pracuje pro TRB
  - o dále jsem mluvil o spolupráci v šíření standardů s panem Wolfem z Rakouska (poslat prezentaci), bude se snažit to prosadit v Rakousku
5. Knutovi (WG12) jsem navrhl, abychom místo mluvení o elektronické komunikaci (WiKi) udělali pilotní test v jeho skupině, byť tam nemají žádné aktivní standardy. Slíbil to aktivovat, za nás jsem navrhl dr. Bureše
6. R. Bossom slíbil na zasedání připravit vzorový slovník založený na spolupráci s panem Shocke pro příští zasedání v Seattle, přitom ale nemá velkou představu o ontologii. Mluví i o Protége. Snažil jsem se prosadit, aby se vytvořila metodologie, na které bychom pracovali. Pokud bychom se toho v TNK ujali, byl by to velký skok dopředu.
7. Diskuse k organizaci ISO, řada zemí poslala své stanoviska, včetně nás a (F) navrhuje se nad tím zamyslet také v CEN. Bude to ale až po zasedání v Seattle.
8. Podívat se na dokument N2826 (ITS cities). Z něho by vyplývaly některé požadavky na standardizaci.

Zásadní závěr: s předsedou TC 278 jsem se dohodl, že zkusíme pilotně vytvářet ontologii a znalosti o standardech pro WG1 (EFC). On aktivuje spolupráci s Jesper Enghdal a získá jeho souhlas. My bychom měli zkusit udělat alespoň jednoduchou ontologii a přeložit pár Extraktů. Je nutné dát v TNK dohromady malou skupinku, která to začne dělat (já mám na toto téma doktorandku). Komise v dokumentu 1025/2012 deklaruje finanční prostředky na tyto projekty.

Zapsal : P. Příbyl

Přílohy:

1. Draft report of the 44th CHD Report
2. Prezentace “Deployment of ITS standards“